

Pedagogisch beleid

Januari 2018

Auteur: Marjolein Onstein – Popijus

Titel : Pedagogisch beleid dagopvang Shezaf kinderdagverblijven, De Regenboog

© 2014, Shezaf Kinderdagverblijven

www.shezaf.nl

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud

Inleiding	5
Pedagogische uitgangspunten van Shezaf	5
Vier doelen IKK	6
1. Kleinschalig, christelijk en professioneel	7
1.1 Kleinschalig	7
1.1.1 Opvangmogelijkheden	7
1.1.2 Diverse locaties	7
1.2 Christelijk	8
1.2.1 Naam Shezaf	8
1.3 Professioneel	8
1.3.1 Deskundigheid van de pedagogisch medewerkers	8
1.3.2 Inzet stagiaires	9
2. Veilige omgeving	10
2.1 Emotionele veiligheid	10
2.1.1 Relaties met de pedagogisch medewerkers	10
2.1.2 Sensitieve responsiviteit	10
2.1.3 Relaties tussen kinderen	10
2.1.4 Voorspelbaarheid	11
2.1.5 Vertrouwen tussen ouders en pedagogisch medewerker	11
2.2 Fysieke veiligheid	11
2.3 Gezondheid	11
2.3.1 Hygiëne	11
2.3.2 Ziekte en medicijngebruik	11
2.3.3 Voeding	12
2.3.4 Beweging	12
3. Uitdagende omgeving	13
3.1 Motorische ontwikkeling	13
3.2 Taal- en denk ontwikkeling	13
3.3 Sociale ontwikkeling	14
3.4 Morele ontwikkeling	14
3.5 Seksuele ontwikkeling	14
3.6 Overdracht van normen en waarden	15
4. Samen werken aan ontwikkeling	15
4.1 Samenwerken met ouders	15
4.1.1 Contact met de ouder(s)	15
4.1.2 Medezeggenschap ouders	16
4.1.3 Privacy	17
4.1.4 Klachten regeling	17
4.2 Samenwerken met de kinderen (kinderparticipatie)	17
4.3 Samenwerken met de school	18

4.4 Samenwerken met externe contacten	18
4.4.1 Handelswijze ten aanzien van ontwikkelingsproblemen en kindermishandeling	18
Geraadpleegde werken	19

Inleiding

Dit pedagogisch beleid bestaat uit twee delen: In het eerste deel wordt duidelijk wie wij zijn en wat onze pedagogische visie is. In het tweede deel is in het werkplan van de betreffende locatie uitgewerkt hoe het beleid wordt toegepast in de dagelijkse gang van zaken.

Met het vormgeven van dit beleid is uitgegaan van de wet- en regelgeving van de overheid. Daarnaast is er gebruik gemaakt van passende literatuur, bijvoorbeeld het 'pedagogisch kader kindercentra 4-12 jaar'. Ook is dit pedagogisch beleid vormgegeven in samenwerking met de oudercommissie (OC) van Shezaf.

In dit document wordt gebruik gemaakt van de term 'BSO' om de buitenschoolse opvang aan te duiden en van de overkoepelende term 'kinderopvang'.

Het pedagogisch beleid is geen statisch gegeven, maar blijft zich steeds verder ontwikkelen. Het beleid wordt meerdere keren per jaar herzien en aangepast aan veranderingen in de wetgeving en nieuwe pedagogische inzichten.

In dit pedagogisch beleid wordt soms verwezen naar aanvullende beleidsstukken of protocollen. Deze zijn te vinden op onze website: www.shezaf.nl.

Pedagogische uitgangspunten van Shezaf

De pedagogische visie van Shezaf kinderdagverblijven is als volgt samengevat en vertaald in een aantal pedagogische uitgangspunten.

**Kleinschalige, christelijke en professionele opvang,
in een veilige en uitdagende omgeving.
Samen werken aan ontwikkeling.**

Deze uitgangspunten vormen de basis van het pedagogisch beleid en staan in dit document per onderwerp verder uitgewerkt. De pedagogische uitgangspunten kunnen als volgt kort worden samengevat:

Kleinschalig

Het contact is persoonlijk en wij spelen, voor zover dat in onze mogelijkheden ligt, in op de individuele behoefte van onze klanten. Wij bieden flexibele opvang!

Christelijk

Ieder kind mag er zijn! We benaderen ieder kind als een individu met unieke eigenschappen, talenten en mogelijkheden. Wederzijdse aandacht en respect is belangrijk.

Professioneel

De kwaliteit van de kinderopvang moet goed zijn met gekwalificeerde en gediplomeerd pedagogisch medewerkers.

Veilig

We vinden het belangrijk dat een kind zich veilig en geborgen voelt. Dit is de basis om zich verder te ontwikkelen. Daarnaast speelt ook de fysieke veiligheid en gezondheid een belangrijke rol op onze kinderopvang.

Uitdagend

We bieden het kind een omgeving waarin het zich uitgedaagd voelt om op ontdekking uit te gaan en zich zowel sociaal, emotioneel, motorisch als cognitief te ontwikkelen.

Samenwerken

De samenwerking en het contact met ouders vinden wij belangrijk en is in belang van het welzijn van het kind. Een open relatie met wederzijds begrip en respect is hoe wij de relatie met ouders graag vormgeven.

Ontwikkeling

Shezaf wil het kind een omgeving bieden waarin het zich positief benaderd voelt en gestimuleerd wordt om zijn of haar unieke mogelijkheden te ontdekken en verder te ontwikkelen.

Vier doelen IKK

De wet IKK (innovatie en Kwaliteit Kinderopvang) koppelt 'verantwoorde kinderopvang' aan de vier doelen die door Marianne Riksen Walraven zijn geformuleerd. Onderstaand een overzicht van deze doelen en waar in dit document u de invulling die Shezaf er aan geeft vindt.

- Bieden van emotionele veiligheid in een gezonde en veilige omgeving
Een sensitieve en responsieve manier van omgang; respect voor de autonomie; grenzen stellen en structuur bieden.
Dit vindt u terug in: 2. Veilige omgeving.
- Bevorderen van de ontwikkeling van persoonlijke competenties
Spelenderwijs uitdagen van ontwikkeling van motorische, cognitieve, taal- en creatieve vaardigheden, zodat kinderen steeds zelfstandiger kunnen functioneren.
Dit vindt u terug in: 3. Uitdagende omgeving
- Bevorderen van de ontwikkeling van sociale competenties
Begeleiding in interacties waarbij spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, zodat kinderen steeds zelfstandiger relaties met anderen kunnen opbouwen en onderhouden.
Dit vindt u terug in: 3. Uitdagende omgeving -> 3.3 sociale ontwikkeling
- Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaardbare normen en waarden
Stimuleren om op een open manier kennis te maken met algemeen aanvaardbare normen en waarden, met het oog op een respectvolle omgang met anderen en actieve participatie in de maatschappij.
Dit vindt u terug in: 3. Uitdagende omgeving -> 3.6 overdracht van normen en waarden

1. Kleinschalig, christelijk en professioneel

1.1 Kleinschalig

Shezaf is een kleinschalige kinderopvangorganisatie. Door deze kleinschalige opzet is het contact persoonlijk en kunnen wij beter inspelen op de individuele behoefte van onze klanten.

Daarnaast geeft deze opzet ons de ruimte opvang op maat aan te beiden. Shezaf biedt dan ook flexibele opvang, dit wil zeggen dat er diverse opvangmogelijkheden zijn.

Klantvriendelijkheid staat bij ons ook hoog in het vaandel. De medewerkers zijn betrokken bij de kinderen en hun ouders en zijn bekend met de gezinssituatie voor zover gewenst. Voor zover dat in onze mogelijkheden ligt, gaan wij in op specifieke wensen van ouders.

1.1.1 Opvangmogelijkheden

Shezaf is op alle werkdagen van 7:00u tot 18:30 geopend. Binnen deze tijden zijn er diverse opvangmogelijkheden. Wij verwijzen u graag naar de tarievenlijst op onze website waarin deze opvangmogelijkheden staan beschreven. Wij denken graag met de ouder mee welke opvangvorm het beste past in hun situatie.

Shezaf is gesloten op de algemene feestdagen. Op kerstavond, oudejaarsavond en goede vrijdag sluiten wij om 16.30u.

1.1.2 Diverse locaties

Shezaf heeft twee dagopvang locaties (0-4 jaar) , twee Buitenschoolse opvang locaties (4-12 jaar) en twee Peuteropvang locaties.

De Prinsenark (Prins Hendrikstraat 132) is een locatie met drie verticale groepen dagopvang. Deze locatie is huiselijk van opzet. Prinsenark is dichtbij de Rijn, het centrum en het station.

De Regenboog (Prinses Irenelaan) is een locatie met vier verticale groepen dagopvang. Deze locatie is ruim en modern opgezet. Op De Regenboog is tevens het hoofdkantoor gevestigd.

De Schatkamer (Van Nesstraat 2) is een locatie met twee groepen buitenschoolse opvang. Deze locatie ligt naast basisschool 'De tamboerijn'. De kinderen kunnen naast hun eigen speelplaats ook gebruik maken van het speelplein van deze school.

De Schatkaart (Goudenregenplantsoen 70) is een locatie met één groep buitenschoolse opvang en één groep Peuteropvang. Deze locatie is speciaal ingericht voor de kinderen in peuter- en kleuterleeftijd en heeft een huiselijke sfeer.

Het Kompas (Zaalbergstraat 1) is een locatie met één peuteropvanggroep die gevestigd is in basisschool De Windroos.

De verschillende opvangvormen hebben allen een pedagogisch beleid. Iedere locatie heeft zijn eigen werkplan waarin staat omschreven hoe zij de pedagogische visie in dit beleid vertalen naar de dagelijkse praktijk.

1.2 Christelijk

Shezaf kinderdagverblijven is een organisatie met een algemeen Christelijk karakter. Daarbij staan waarden als wederzijdse aandacht en respect voorop. Dit betekent dus dat mensen met een verschillende levensovertuigingen bij ons van harte welkom zijn.

Onze Christelijke visie uit zich in hoe wij met de kinderen om gaan. We benaderen ieder kind als een individu met unieke eigenschappen, talenten en mogelijkheden. Shezaf wil het kind een omgeving bieden waarin het zich positief benaderd voelt en gestimuleerd wordt om zijn of haar unieke mogelijkheden te ontdekken en verder te ontwikkelen. Daarnaast komt onze Christelijke identiteit concreet tot uiting in de volgende aspecten:

- We besteden aandacht aan de christelijke feestdagen
- Naast de reguliere liedjes en verhalen worden er liedjes gezongen en verhalen gelezen met een bijbels thema.
- Voor de broodmaaltijd wordt er met elkaar een klein gebedje opgezegd.

1.2.1 Naam Shezaf

De naam Shezaf is afgeleid van de Shezafplant die in Israël groeit. Deze plant is een van de weinige planten die in de woestijn goed kan groeien en bloeien. De Shezafplant biedt daar schaduw, voedsel en bescherming.

Deze betekenis past bij wat wij onze kinderen willen bieden, namelijk: een veilige plek waar ieder kind de kans krijgt om zich te ontwikkelen.

1.3 Professioneel

Shezaf streeft er naar om kinderopvang van goede kwaliteit te bieden. Om te weten wat er nog verbeterd kan worden aan de geboden opvang, wordt er op regelmatige basis een klanttevredenheidsonderzoek gehouden. In dit onderzoek wordt gemeten waar onze klanten tevreden over zijn en welke aspecten we nog kunnen verbeteren. Deze resultaten worden gebruikt om de kwaliteit van onze kinderopvang te vergroten. Shezaf is een organisatie dat in ontwikkeling is en er naar streeft de kwaliteit van de opvang steeds weer te verbeteren.

1.3.1 Deskundigheid van de pedagogisch medewerkers

Uit onderzoek is gebleken dat de kwaliteit van de pedagogisch medewerkers een van de belangrijkste factoren zijn die bijdragen aan de kwaliteit van de kinderopvang. Deze factor heeft dan ook onze aandacht.

Shezaf werkt daarom altijd met professionele gediplomeerde medewerkers en stelt hoge eisen aan het personeel dat wordt aangenomen. Al onze pedagogisch medewerkers hebben minimaal een diploma SPW III of gelijkwaardig. Shezaf verwacht van haar medewerkers dat zij kunnen inspelen op de behoefte van de kinderen en dat zij zorgen voor een kindvriendelijke, veilige en vertrouwde omgeving. Daarnaast dienen zij de ontwikkelingsmogelijkheden van een kind te zien om dit te kunnen vertalen naar het aanbod van de activiteiten.

Om de kwaliteit van de pedagogisch medewerkers te waarborgen wordt er op regelmatige basis bijscholing en training aangeboden.

Shezaf gaat er van uit dat de pedagogisch medewerkers een positieve kijk op het werken in de kinderopvang hebben, op zichzelf kunnen reflecteren en zich willen blijven ontwikkelen. Wij verwachten van onze medewerkers een klantvriendelijke en professionele houding naar de kinderen en ouders.

Ondersteuning van de pedagogisch medewerkers (coaching op de groep)

De pedagogisch medewerkers worden in hun taken ondersteund door hun leidinggevendenden, de beleidsmedewerkers en de orthopedagogen. Door de orthopedagogen die Shezaf in dienst heeft wordt er aan de medewerkers coaching op de werkvloer gegeven. Deze coaching vindt vaak plaats rondom actuele thema's waar de medewerkers scholing over hebben ontvangen. Door deze coaching is er borging van de scholing in de dagelijkse praktijk en worden de pedagogisch medewerkers ondersteund in het vergroten van hun vaardigheden.

De orthopedagogen geven ook ondersteuning aan de medewerkers als een kind (mogelijk) extra zorg nodig heeft. Zij voorzien de medewerkers van de nodige kennis en praktische handvatten om het kind zo goed mogelijk te kunnen begeleiden.

Samen dragen we graag zorg voor een goede omgeving om de kinderen de juiste zorg te bieden.

1.3.2 Inzet stagiaires

Shezaf wil toekomstige pedagogisch medewerkers graag de kans bieden om het vak te leren. Daarom zijn er ieder schooljaar enkele stageplaatsen beschikbaar. Shezaf maakt alleen gebruik van BOL-Stagiaires (Beroeps Opleidende leerweg), deze staan in principe als extra kracht op de groep. Het kan voorkomen dat een stagiaire formatief wordt ingezet, hierbij worden de richtlijnen van de CAO en GGD gevolgd. Een stagiaire staat nooit alleen op de groep. Shezaf zet geen vrijwilligers formatief in.

Als een stagiaire start staan de eerst weken in het thema van wennen en kennismaking. De stagiaire moet wennen aan de organisatie, de groep en de kinderen. De kinderen krijgen uiteraard de kans om rustig te wennen aan het nieuwe gezicht. De ouders worden geïnformeerd over de stagiaire door een poster op het informatie bord met een foto van de stagiaire en een korte introductie.

Er wordt vanuit Shezaf één begeleider aangewezen. Dit is bij voorkeur de pedagogisch medewerker die de stagiaire het meest in de praktijk zal meemaken. De stagebegeleider voert op regelmatige basis gesprekken met de stagiaire over de voortgang en is tevens aanspreekpunt voor zowel de stagiaire als de stagedocent. De stagiaire is zelf verantwoordelijk voor zijn eigen leerproces. Shezaf zal daarbij zo goed mogelijk ondersteunen.

Taken stagiaire

Het gaat er om dat de stagiaire zicht het vak van pedagogisch medewerker eigen kan maken. De taken van een stagiaire hangen af van de fase van de opleiding en opdrachten die vanuit de studie gedaan moeten worden;

- Begeleiden en verzorgen van de kinderen, zowel individueel als in groepsverband.
- Een veilige omgeving en gezellige sfeer creëren op de groep.
- Activiteiten aanbieden waar het kind plezier in heeft met de ontwikkeling van het kind al uitgangspunt.
- Verrichten van licht huishoudelijke werkzaamheden en het in acht nemen van de hygiëne.

2. Veilige omgeving

Als er gesproken wordt over veiligheid, kan er onderscheid gemaakt worden tussen de fysieke en emotionele veiligheid van een kind. Daarnaast speelt ook het gezondheidsaspect een rol in het bieden van een veilige omgeving.

2.1 Emotionele veiligheid

Een basisbehoefte van een kind, van een mens, is om zich veilig en geborgen te voelen. Vanuit dit gevoel van veiligheid kan een kind zich gaan ontwikkelen en ontplooiën. Deze emotionele veiligheid heeft de aandacht van de pedagogisch medewerkers. Zij zullen hun uiterste best doen om er voor te zorgen dat een kind zich veilig en vertrouwd voelt op de kinderopvang. Het bieden van emotionele veiligheid is één van de pedagogische doelen zoals beschreven in de wet IKK.

Bij het gevoel van veiligheid zijn, volgens het pedagogisch kader kindercentra 4-13 jaar, op de BSO de volgende aspecten van belang:

- vertrouwde relaties met de pedagogisch medewerkers;
- sensitieve responsiviteit van de pedagogisch medewerkers;
- vertrouwde relaties tussen kinderen;
- voorspelbaarheid van de leefomgeving;
- vertrouwen tussen pedagogisch medewerkers en ouders.

2.1.1 Relaties met de pedagogisch medewerkers

Vaak leren kinderen in de eerste jaren van hun leven om de volwassenen die voor ze zorgen te vertrouwen. Vanuit deze ontwikkeling kunnen zij een goede band opbouwen met de pedagogisch medewerkers op de BSO. Zij vertrouwen er op dat de pedagogisch medewerker in zal grijpen als hun veiligheid in gevaar komt. Voor het opbouwen van deze vertrouwensband is het belangrijk dat het kind zich gekend en gezien weet door de medewerkers.

Daarom houden de pedagogisch medewerkers van de BSO in de gaten dat er gedurende de dag met ieder kind contactmomenten zijn. Als het kind binnenkomt wordt het begroet en de medewerker knoopt, indien het kind hiervoor open staat, een gesprekje aan.

De medewerkers weten graag van een kind met wat en wie hij graag speelt en waar hij behoefte aan heeft. Zo kunnen ze inspelen op deze behoeften, zodat het kind zich geborgen kan voelen.

2.1.2 Sensitieve responsiviteit

Sensitieve responsiviteit, ook wel ondersteunende aanwezigheid genoemd, gaat over het opmerken van signalen die een kind aangeeft en daar passend op reageren. Dit is een belangrijke vaardigheid om een band op te bouwen met een kind. Van onze pedagogisch medewerkers verwachten we dat ze sensitief op een kind reageren, waardoor het kind zich geaccepteerd zal voelen. Dit is belangrijk voor het ontwikkelen van zelfvertrouwen. De kinderen worden zo veel mogelijk positief benaderd en er is ruimte voor de eigenheid van een kind.

2.1.3 Relaties tussen kinderen

Voor kinderen is het, naast een goed contact met de pedagogisch medewerker, ook van belang dat ze zich veilig voelen in de groep kinderen. Ze willen er graag bij horen, invloed uitoefenen en relaties aangaan met andere kinderen. Wij vinden daarom een positieve sfeer in de groep erg belangrijk. De pedagogisch medewerkers begeleiden de contacten tussen de kinderen waar dat nodig is. Ze zijn er op alert dat er geen kinderen worden buitengesloten, dat kinderen aansluiting vinden, vrienden kunnen maken en conflicten worden opgelost. De BSO is hierdoor een veilige plek waar kinderen kunnen oefenen in hun sociale en communicatieve vaardigheden.

2.1.4 Voorspelbaarheid

Als er een mate van voorspelbaarheid is geeft dat kinderen houvast. Het is prettig als ze weten wat de regels zijn, wat de afspraken zijn over de omgang met elkaar en wat er van ze wordt verwacht. Op de BSO geven we de kinderen deze houvast. Er is een duidelijk dagritme, waardoor het voorspelbaar is wanneer er een activiteit wordt gedaan en wanneer er bijvoorbeeld een eetmoment is. Daarnaast wordt er regelmatig met de kinderen gesproken over de omgangsregels. Door dit onder de aandacht te brengen en de kinderen hier zelf over na te laten denken zijn deze regels duidelijk. Zo weten ze welk gedrag er van hen wordt verwacht en wat zij van een ander kunnen verwachten.

2.1.5 Vertrouwen tussen ouders en pedagogisch medewerker

Wij hechten belang aan een goed contact tussen de pedagogisch medewerker en de ouder. Als de ouder vertrouwen heeft in de pedagogisch medewerker, zal het kind dit ook sneller ontwikkelen. Een relatie van wederzijds vertrouwen en respect is hoe wij het contact met de ouders graag vormgeven.

2.2 Fysieke veiligheid

Onder een fysieke veilige omgeving wordt verstaan het bieden van een omgeving waarin de kans dat een kind zich verwond of dat er een ongeval plaats vindt zo klein mogelijk wordt gemaakt. Voor het creëren van een veilige omgeving hanteren wij de richtlijnen die zijn opgesteld door de GGD. Er wordt jaarlijks een risico-inventarisatie gemaakt, aan de hand van deze inventarisatie zijn er diverse protocollen opgesteld. Het inspectierapport van de GGD en de diverse protocollen zijn te vinden op onze website. Samen werken we aan een veilige omgeving voor de kinderen.

2.3 Gezondheid

2.3.1 Hygiëne

Ook met het omgaan met hygiëne gaan we uit van de richtlijnen die door de GGD zijn gesteld. Hoe wij invulling geven aan deze richtlijnen staat beschreven in de Risico-Inventarisatie (RI) en de daaruit voortkomende protocollen.

Kinderen worden, naar mate ze ouder worden, vaak zelfstandiger. Dit geldt ook voor het uitvoeren van handelingen waarbij hygiëne belangrijk is. Kinderen leren op de BSO hoe ze zelf zorg kunnen dragen voor een goede hygiëne, bijvoorbeeld door handen te wassen voor het eten en na de toiletgang.

2.3.2 Ziekte en medicijngebruik

De combinatie van een ziek kind en de kinderopvang zorgt vaak voor een dilemma. Wij gaan graag met de ouders in overleg of het in de bewuste situatie verstandig is het kind naar de kinderopvang te

brengen. Daarbij zijn twee aspecten belangrijk: de gezondheid en welbevinden van uw kind en de gezondheid van de andere kinderen en medewerkers van de groep.

In het ziektebeleid staat uitgebreid omschreven hoe er op Shezaf om wordt gegaan met ziekte. In dit ziektebeleid vindt u tevens een overzicht van de meest voorkomende infectieziekten, met daarbij het beleid van Shezaf.

Op onze kinderopvang is het uitgangspunt om geen koortsverlagende middelen te geven. Alleen dan kunnen we een goed beeld krijgen van de conditie van het kind. Ook vragen wij u om geen koortsverlagende middelen toe te dienen alvorens u het kind naar de kinderopvang brengt.

De groepsmedewerkers geven alleen medicijnen aan een kind op aanvraag van de ouder. De ouder vult hiervoor het formulier "overeenkomst gebruik geneesmiddelen" in, welke verkrijgbaar is bij de medewerkers en te downloaden is vanaf de website. Indien een kind thuis medicijnen toegediend heeft gekregen dan is het van belang dat u dit meldt aan de pedagogisch medewerkers.

Bij Shezaf is er mogelijkheid voor het ruilen van dagen. Dit geldt uiteraard ook als uw kind niet naar de kinderopvang komt in verband met ziekte. Het ruilen van opvangdag is alleen mogelijk als groepsgrootte dit toelaat. Tevens dienen deze dagen in dezelfde week of maand te vallen. Voor het aanvragen van een ruiling kunt u contact opnemen met het kantoor (0172-234254) of via info@shezaf.nl.

2.3.3 Voeding

Het is ons streven om de kinderen gezonde voeding aan te bieden. Gezonde voeding is belangrijk voor de ontwikkeling van een kind en het aanleren van een gezond eetpatroon begint al op jonge leeftijd. Wij gaan daarbij uit van de richtlijnen die het voedingscentrum geeft. Hoe er precies vorm wordt gegeven aan deze richtlijnen staat beschreven in het voedingsbeleid.

2.3.4 Beweging

Naast gezonde voeding is voldoende beweging van belang voor de gezondheid van een kind. Er worden daarom voldoende bewegingsspellen aangeboden en kinderen worden gestimuleerd om daar aan deel te nemen. Ook met het buiten spelen ligt de nadruk vaak op beweging. Dit kan zijn door activiteiten die door de pedagogisch medewerkers worden aangeboden, maar ook buitenactiviteiten die kinderen zelf bedenken.

3. Uitdagende omgeving

Shezaf streeft er naar kinderen een omgeving aan te bieden waarin het zich kan ontwikkelen en ontplooiën. Daarbij gaan wij uit van de autonomie van het kind. Ieder kind is uniek en ontwikkelt zich op zijn eigen tempo. Dit is de basishouding waar vanuit wij het kind benaderen.

Op de BSO is het belangrijk dat kinderen zich kunnen ontspannen en samen dingen kunnen ondernemen. De kinderen hebben vaak een schooldag achter de rug, waarbij ze veel cognitief bezig zijn geweest. Daarom ligt op de buitenschoolse opvang de nadruk meer op andere ontwikkelingsaspecten, zoals de sociale, morele en motorische ontwikkeling. Aangezien de ontwikkelingsgebieden elkaar vaak overlappen, zullen er ook andere ontwikkelingsaspecten spelenderwijs aan bod komen.

Het bevorderen van persoonlijke competenties is één van de pedagogische doelen zoals beschreven in de wet IKK.

3.1 Motorische ontwikkeling

Kinderen in de basisschoolleeftijd worden lichamelijk steeds sterker en motorisch steeds behendiger. Dit draagt er aan bij dat zij steeds meer zelf kunnen, hun zelfstandigheid wordt groter. Een belangrijke factor is ook de ontwikkeling van het evenwichtsgevoel. Daardoor kunnen ze zich motorisch steeds beter bewegen, zoals het leren fietsen, hoog springen, klimmen, balspellen spelen etc.

Voor het samen spelen is een goede motoriek vaak belangrijk. Kinderen willen mee kunnen doen met bewegingsspellen. Een goede begeleiding van de pedagogisch medewerker met deze spellen is belangrijk, want niet ieder kind is even behendig. Daarnaast kan de pedagogisch medewerker het kind stimuleren om zich motorisch verder te ontwikkelen.

3.2 Taal- en denk ontwikkeling

Kinderen maken rond de leeftijd van 6 a 7 jaar een enorm sprong in hun cognitieve ontwikkeling. Ze kunnen steeds beter dingen onthouden en de aandacht houden bij hetgeen ze mee bezig zijn. De cognitieve ontwikkeling zal zich met name in schoolverband afspelen, maar natuurlijk komt het op de BSO ook spelenderwijs aan bod.

Iedere leeftijd of ontwikkelingsfase vergt een andere begeleiding van de pedagogisch medewerker in de taal- en denkontwikkeling. Bij een kleuter gaat het bijvoorbeeld om het samen naar gebeurtenissen kijken en hier een gesprek over te hebben. Hierdoor leert een kind nieuwe begrippen. Daarnaast leert een kind veel van fantasiespel en het samen boeken lezen. In het spel leert kan een kind immers oefenen met het gebruiken van taal. De grens tussen fantasie en werkelijkheid is voor een kleuter nog niet helemaal duidelijk, hier houdt de pedagogisch medewerker rekening mee wanneer zij het kind benaderd in zijn spel.

Een wat ouder kind gebruikt taal niet alleen om met anderen te communiceren, maar ook om nieuwe kennis te verwerven. Doordat hij kan lezen en schrijven heeft hij steeds meer toegang tot informatie. Soms kan die informatie wel eens te veel worden, bijvoorbeeld het zien van geweld. De taak van de pedagogisch medewerker is dan om de vragen van kinderen te beantwoorden en grenzen te stellen aan wat ze mogen zien.

3.3 Sociale ontwikkeling

De wereld van een kind wordt vaak steeds groter. Hij leert steeds meer verschillende mensen en situaties kennen. Kinderen krijgen daardoor steeds meer zicht op zijn relaties met anderen en leren de wereld vanuit verschillende perspectieven te bekijken. Door zich te spiegelen aan anderen krijgen ze ook steeds meer inzicht in zichzelf.

Naarmate het kind ouder wordt, kan hij zich steeds beter in anderen verplaatsen. Dit is belangrijk voor het aangaan van sociale contacten. Een pedagogisch medewerker kan het kind helpen om dit vermogen, ook wel empathie genoemd, te ontwikkelen. Dit kan zij doen door het kind naar verschillende kanten van een situatie te laten kijken, dus ook vanuit de ogen van een ander.

Naast empathie speelt ook zelfcontrole een rol in het sluiten van vriendschappen, doordat bijvoorbeeld een impuls om speelgoed af te pakken beheerst kan worden. Voor een jong kind kan deze zelfcontrole nog best lastig zijn. De pedagogisch medewerker kan een rol spelen bij het leren van zelfcontrole door in de buurt te zijn van de kinderen wanneer zij spelen. De medewerker kan het kind begeleiden in het op de juiste manier oplossen van conflicten en suggesties voor gedrag geven, bijvoorbeeld om de beurten te verdelen.

Kinderen vinden het belangrijk om ergens bij te horen en zich geaccepteerd te voelen.

Vriendschappen zijn daarom belangrijk en worden op de BSO gestimuleerd. Tegelijkertijd ontstaat er een kans op pestgedrag of het buitensluiten van kinderen. De pedagogisch medewerkers zijn hier zeer alert op. Als zij zien dat een kind wordt afgewezen door anderen gaan zij met de betrokken kinderen in gesprek. Een van de 'regels' (zie afbeelding) die de kinderen zelf hebben opgesteld is dat ze 'met elkaar spelen'. Het buitensluiten van een ander hoort daar niet bij, daar kunnen ze elkaar dan ook op aanspreken.

Het bevorderen van sociale competenties is één van de pedagogische doelen zoals beschreven in de wet IKK.

3.4 Morele ontwikkeling

De basis van de morele ontwikkeling is dat een kind aardig gevonden wil worden, door zowel leeftijdsgenootjes als pedagogisch medewerkers. De morele ontwikkeling gaat over het besef van goed en kwaad en maakt in de basisschoolleeftijd een aantal fasen van ontwikkeling door. Zo krijgt een kleuter steeds meer moreel besef, oftewel het weten wat goed en fout is doordat het normen krijgt aangereikt door de omgeving. Ze kunnen echter nog niet goed beredeneren en het morele aspect gaat bij een kleuter met name om de regels, straf en beloning.

Naarmate een kind ouder wordt leert hij de regels kennen, kan hij de regels toepassen en op een gegeven moment krijgen kinderen inzicht in de morele principes achter de regels. Ze gaan dan ook leren om kritisch te zijn en hun eigen mening ontdekken.

De BSO is een plek die bij uitstek geschikt is om kennis te maken met verschillende morele normen. Door met de kinderen in gesprek te gaan over voor- en nadelen van bepaalde principes, leren kinderen steeds meer om hun eigen mening te formuleren.

3.5 Seksuele ontwikkeling

Via de buitenwereld krijgen kinderen komen kinderen vaak al jong in aanraking met seksueel getinte woorden en beelden. Hoewel naar onze mening de seksuele opvoeding primair een taak van de

ouders is, kunnen zaken rondom seks ook aan de orde komen op de BSO. Kinderen kunnen vragen hebben of nieuwsgierig zijn naar het andere geslacht. De pedagogisch medewerkers geven informatie en uitleg op het niveau van het kind. Ook wordt er met kinderen op de BSO gesproken wat wel en niet gepast gedrag is. Het bewaken en accepteren van je eigen grenzen in de omgang met elkaar komt daarbij aan bod.

3.6 Overdracht van normen en waarden

De overdracht van normen en waarden vindt vaak plaats door middel van socialisatie. Kinderen leren hoe ze met anderen om kunnen gaan door de interactie die plaats vindt in het contact met leeftijdsgenoten en opvoeders. (Zimbardo, 2009) Deze interactie met leeftijdsgenoten komt uitgebreid aan de orde in onze kinderopvang. Kinderen leren van elkaar wat wel en niet van ze verwacht wordt, deze interactie legt daarmee een basis voor het aanleren van sociale vaardigheden. Het leren delen is daarbij een belangrijk onderdeel.

Kinderen kijken ook veel naar het gedrag van de ander, door zowel naar hun leeftijdsgenoten als de medewerker te kijken en dit te imiteren. (Feldman, 2009) Dit is ook een wijze waarom de kinderen in de kinderopvang regels en principes leren. Om deze reden geven de pedagogisch medewerkers zelf een goed voorbeeld aan de kinderen en benaderen we hen met respect. De verwachting is dat ze zichzelf en anderen dan ook met respect benaderen. Rekening houden met de ander is belangrijk uitgangspunt van Shezaf in de omgang met elkaar.

Op de BSO zijn er duidelijke regels en grenzen. We benaderen regels zoveel mogelijk positief door het benoemen van het gewenste gedrag. Door uit te leggen aan een kind wat er wordt verwacht, krijgt hij meer inzicht in de omgangsregels. Soms moet een kind herinnerd worden aan de afspraken en omgangsregels of kan het nodig zijn om gedrag bij te sturen door te corrigeren of te belonen. Door het belonen van goed gedrag weet het kind wat er van hem verwacht wordt en kan een kind de regels begrijpen, toetsen en het zich eigen maken.

Het bevorderen van persoonlijke competenties is één van de pedagogische doelen zoals beschreven in de wet IKK.

4. Samen werken aan ontwikkeling

4.1 Samenwerken met ouders

In de opvoeding van het kind zijn de ouders het meest belangrijk, zij zijn immers verantwoordelijk voor het kind. Om deze reden zullen de medewerkers veel zaken met betrekking tot de opvang van het kind overleggen met de ouders. Een open relatie met wederzijds begrip en respect is hoe wij de relatie met ouders graag vormgeven. Indien het in onze mogelijkheden ligt en bij onze organisatie past gaan wij graag in op wensen van de ouders, zowel in praktische als opvoedkundige zaken.

4.1.1 Contact met de ouder(s)

Een goede communicatie tussen ouders en pedagogisch medewerkers is in het belang van het welzijn van een kind. Er zijn een aantal vormen waarin wij uiting geven aan het contact met ouders:

- Het meest voorkomende contact moment met de ouders zijn de momenten waarom het kind door de ouders van de BSO wordt opgehaald. In deze momenten wisselen ouder en pedagogisch medewerker informatie uit over het kind. Dit moment is onderstaand verder omschreven.

- Op iedere groep hangt een whiteboard waarop informatie staat voor de ouders. Bijvoorbeeld welke pedagogisch medewerkers er die dag zijn, activiteiten die worden gedaan, informatie over het thema, leuke uitspraken van de kinderen etc.
- Naast het mondelinge contact met de ouder wordt bij Shezaf gebruik gemaakt van Konnect, een digitaal communicatiesysteem met een eigen app. Ouders kunnen inloggen op het portaal of via de te downloaden Shezaf-app. Via een eigen inlogaccount kunnen ouders onder andere foto's bekijken die van hun kind zijn gemaakt, berichten versturen en ontvangen van de groep, ruilingen en extra dagdelen aanvragen.
Ook de maandelijkse nieuwsbrief waarin ouders op de hoogte worden gebracht van de zaken die bij Shezaf spelen en van belang zijn voor ouders om te weten wordt via Konnect verstuurd.
- Ouders worden jaarlijks uitgenodigd voor een oudergesprek. In dit oudergesprek wordt er met de ouder gekeken naar de ontwikkeling en het welbevinden van het kind op de BSO. Ook is er in dit gesprek alle ruimte voor vragen die ouders hebben en de onderwerpen die zij willen bespreken.

Wanneer ouders ideeën hebben om de kwaliteit van de opvang die we bieden te vergroten staan wij daar voor open. Om aan deze inspraak continuïteit te geven is er een oudercommissie. Samen streven we tenslotte naar een kwalitatief goede kinderopvangopvang en welbevinden van het kind.

Haal momenten

Als een kind wordt opgehaald neemt de pedagogisch graag de tijd voor een goede overdracht met de ouder. Hierdoor is de ouder op de hoogte van het welbevinden van het kind en de activiteiten die zijn gedaan. Wanneer een ouder meer tijd nodig heeft om met de pedagogisch medewerker te praten over het kind wordt daar een afspraak voor gemaakt.

De dagelijkse gesprekken tussen de ouder en pedagogisch medewerker kunnen gaan over de alledaagse dingen, zoals het spel en voeding. Maar ook over de ontwikkeling van het kind en opvoedkundige vraagstukken. Zo kan het zijn dat een pedagogisch medewerker aan de ouder vraagt of het kind bepaald gedrag thuis ook laat zien en hoe ze daar mee om gaan. Zo kunnen de ouder en pedagogisch medewerker van elkaar leren en hun handelen op elkaar afstemmen. De pedagogisch medewerker is hierin de professional en de ouder is deskundige van zijn eigen kind.

Het is van belang dat het kind ziet dat er onderling vertrouwen is tussen de ouder en de pedagogisch medewerker.

Mentorschap

Ieder kind heeft een vaste mentor. De mentor is bij voorkeur ook de medewerker die het kind het meeste ziet op de groep. De mentor van het kind is vastgelegd in de kindgegevens. Zo weet de ouder wie de mentor van het kind is. Tijdens het intakegesprek, voorafgaande aan de start van de opvang, wordt aangegeven wie de mentor van het kind is. In de regel zal de mentor dit gesprek ook voeren. De mentor is degene die de ontwikkeling van het kind volgt en aanspreekpunt is voor ouders en het kind zelf. Zij is ook degene die actie onderneemt als er bijzonderheden zijn in de ontwikkeling van het kind. Jaarlijks krijgen de ouders een 10-minutengesprek aangeboden. In dit gesprek wordt de ontwikkeling van het kind en het welbevinden op de groep met de ouder(s) besproken. Het 10-minutengesprek vindt bij voorkeur plaats met de mentor van het kind.

4.1.2 Medezeggenschap ouders

Iedere locatie heeft een oudercommissie. De oudercommissies behartigen samen de belangen van de ouders door invloed uit te oefenen op het beleid en de dagelijkse gang van zaken op de

kinderdagverblijven en de buitenschoolse opvang. Daartoe heeft de oudercommissie speciale bevoegdheden die zijn vastgelegd in een medezeggenschapsreglement.

Vragen, opmerkingen of suggesties aan de leden van de oudercommissie kunnen gestuurd worden naar het emailadres van de oudercommissie (oudercommissie@shezaf.nl).

De oudercommissie organiseert ook op regelmatige basis een ouderbijeenkomst. Deze bijeenkomsten staan in een pedagogisch thema of rondom een vraagstuk. Uiteraard kunnen ouders op deze wijze ook onderling in contact komen.

4.1.3 Privacy

De privacy van onze klanten en het omgaan met gevoelige informatie heeft onze aandacht. Wij zullen niet zonder toestemming van de betreffende ouder een foto van een kind gebruiken voor promotiedoeleinden. Ook kunnen er via Shezaf geen adresgegevens van andere ouders worden opgevraagd.

Wij vragen de ouder nadrukkelijk om geen foto's op het internet plaatsen waarop kinderen van Shezaf te zien zijn. Tevens is het niet toegestaan om op de kinderopvanglocaties van Shezaf met een mobiele telefoon of ander apparaat foto's te maken waar andere kinderen op te zien zijn dan die van de ouder zelf. Wanneer een fototoestel wordt meegegeven om bijvoorbeeld het verjaardagsfeest van een kind vast te leggen, zal de medewerker met dat toestel alleen foto's maken van het desbetreffende kind en het feest.

Op het toestemmingsformulier kan de ouder aangeven of hij akkoord gaat met het interne dan wel extern gebruiken van beeldmateriaal waar zijn kind zichtbaar op staat.

4.1.4 Klachten regeling

Mocht het gebeuren dat u niet geheel tevreden bent, dan kunt u dit met pedagogisch medewerkers, de leidinggevende of directeur bespreken. U kunt in het uiterste geval ook een beroep doen op het bestuur van de stichting.

Voor klachten die niet in onderling overleg opgelost kunnen worden, geldt het zogenoemde 'klachtenreglement' van Stichting Shezaf. Dit reglement voorziet onder meer in de mogelijkheid tot het indienen van een klacht bij de Zuid-Hollandse Centrale Klachtencommissie Kinderopvang (ZCKK). U kunt het reglement verkrijgen via het kantoor van Shezaf.

4.2 Samenwerken met de kinderen (kinderparticipatie)

Op de BSO worden de kinderen betrokken bij besluiten die genomen worden, zij hebben een stem en deze stem wordt gehoord.

Door kinderparticipatie leren kinderen om naar elkaar te luisteren, hun mening te delen, met elkaar af te stemmen en compromissen te sluiten. Op deze wijze draagt het bij aan de sociale ontwikkeling van de kinderen. Daarbij leren kinderen samen verantwoordelijkheid te dragen.

In de dagelijkse gang van zaken houdt kinderparticipatie in dat medewerkers zijn gericht op de initiatieven, meningen en ideeën van de kinderen. Zij stimuleren hen om initiatieven te nemen en helpen de kinderen om zelf oplossingen te bedenken. Daarnaast worden de kinderen betrokken bij het vormen van een programma voor de schoolvakantie, denken zij mee over invulling van de thema's en hoe ze op de BSO met elkaar om willen gaan.

Op deze wijze draagt de BSO bij aan de opvoeding van kinderen tot verantwoorde burgers.

4.3 Samenwerken met de school

Bij kinderen in de basisschoolleeftijd is, naast een goed contact met de ouders, ook een mate van afstemming met de school belangrijk. Dit is vooral belangrijk bij kinderen waar zorgen over zijn. In overleg met de ouders onderhoudt de orthopedagoog het contact met school om af te stemmen hoe de zorg voor het kind wordt vormgegeven.

4.4 Samenwerken met externe contacten

4.4.1 Handelswijze ten aanzien van ontwikkelingsproblemen en kindermishandeling

Bij Shezaf staat openheid en het delen van zorgen over een kind met de ouders voorop. Of deze zorgen nu gaan om de ontwikkeling en gezondheid van een kind of signalen die kunnen duiden op kindermishandeling, de medewerker bespreekt de zorgen allereerst met de ouders. Samen met de ouders wordt dan gekeken wat het kind nodig heeft. Indien gewenst door de ouders geeft de medewerker de ouders advies en indien dit nodig is worden er andere externe instanties ingeschakeld, bijvoorbeeld voor een extra observatie.

Bij vermoeden van kindermishandeling volgen wij de Meldcode kindermishandeling. Alle medewerkers van Shezaf zijn op de hoogte van deze meldcode.

Geraadpleegde werken

Singer, E. & Kleerekoper, L. (2009). *Pedagogisch kader kindercentra 0-4 jaar*. Maarssen: Elsevier gezondheidszorg.

Zimbardo, P. (2009). *Psychologie, een inleiding*. Amsterdam: Pearson Education.